

B.A.R.

II

17054

N. BASILESCU

PROFESOR UNIVERSITAR

* ACADEMIEI *
ROMÂNE

**PENTRU
DREPT ȘI LIBERTATE !**

LEGEA SUSPECȚILOR!

ALBERT BAER

BUCUREȘTI, Str. NUMĂ-POMPILIU, 5-9

1909

7.2.1910

Elzary

N. BAZILESCU

PROFESOR UNIVERSITAR

**PENTRU
DREPT ȘI LIBERTATE!**

LEGEA SUSPECȚILOR!

ALBERT BAER
BUCUREȘTI, Str. NUMĂ-POMPILIU, 5-9
1909

PENTRU DREPT ȘI LIBERTATE!

LEGEA SUSPECTILOR!

Guvernul a depus Sâmbătă, la 12 Decembrie 1909, pe biuroul Camerei Deputaților, un proiect de lege în cuprinderea următoare.

PROIECT DE LEGE

Care reglementează dreptul de asociațiune al funcționarilor, meseriașilor, muncitorilor Statului, județelor, comunelor și stabilimentelor publice.

Art. 1. — Funcționarii, meseriașii, muncitorii și, în fine, orice salariat al Statului, județelor, comunelor și stabilimentelor publice, nu vor putea sub nici un cuvânt face parte din nici un fel de asociațiuni, fie profesionale, fie de orice altă natură, fără autorizațiunea ministerului de care administrațiunea ține. Autorizațiunea acordată poate oricând fi retrasă.

Funcționarii, meseriașii și muncitorii de mai sus, nu se pot pune în grevă.

Cel care va contraveni dispozițiunilor de mai sus va fi destituit și va pierde toate avantajile ce avea, ca și reținerile ce i s'ar fi făcut, pentru diversele case de ajutor și pensii, pe bază de legi, regulamente și contracte.

Acei cari în 15 zile de la promulgarea legii de față vor declara că se retrag din administrațiunile din cari fac parte, vor primi reținerile ce li se vor fi făcut, dacă regulamentele acelei administrațiuni îngăduie aceasta.

Cad sub prevederile acestui articol toți funcționarii, meseriașii și muncitorii cari se vor găsi în serviciu la expirarea termenului de 15 zile pomenit mai sus.

Art. 2. — Oricine, prin violență, amenințări, va provoca sau va face să dureze o încetare parțială sau totală a muncii, pentru a impune, fie muncitorilor, fie antreprenorilor sau patronilor, o micșorare sau ridicare de salariu, sau convenții diferite de acelea adoptate până atunci, este pedepsit cu închisoare de la o lună până la doi ani.

Dacă acei ce s'au făcut culpabili de acest delict nu fac parte din personalul stabilimentului în care s'a produs greva, ei se vor pedepsi cu maximul pedepsei.

Aceste infracțiuni se vor judeca de judecătorul de ocol de urgență și fără ca să li se poată aplica circumstanțe ușurătoare.

Acestui proiect s'a adus în Comitetul Delegaților următoarea modificare și adăogire :

Art. 1. — «Funcționarii, meseriașii și în fine orice salariat al Statului, județelor, comunelor și stabilimentelor publice cu *caracter economic, comercial și industrial și în genere toți acei cărora le e încredințată asigurarea unui serviciu public al Statului* nu vor putea sub nici un cuvânt face parte din nici un fel de asociațiune *profesională* fără autorizațiunea ministerului de care administrațiunea ține.

Art. 2. — «Libertatea muncii este garantată».

Art. 3.— «Județele, comunele și stabilimetele publice vor trebui să înființeze, dacă nu au încă, în termen de doi ani de la promulgarea prezentei legi, case de ajutor și asigurare contra accidentelor și bătrâneții pentru lucrătorii, meseriașii, și în genere pentru toți salariații din serviciul lor care intră în categoriile enumerate mai sus».

Acest ultim aliniat este pur și simplu pilula aurită, care se oferă celor 100.000 de cetățeni ce se pun prin lege azi în lanțuri — ea este o curată amăgire— *Vorspiegelung*, — spre a putea face să treacă proiectul fără multă zarvă, de orece ea nu are nici o sancțiune, nefiind decât o simplă invitațiune adresată acestor autorități publice, care mâine va rămânea literă moartă. Iată de ce nici nu vom vorbi de ea: ea însă denotă ușurința și mentalitatea autorilor acestei stranii legi.

România modernă nu a cunoscut până azi decât dificultățile chestiunii sociale agrare; dificultăți pe cari ea nu a știut încă să le rezolve, și cari rămân tot deschise, ca un groaznic abiz, sub picioarele ei.

Dar iată, că un mic început de industrie se arată, —un număr de lucrători manuali sunt grupați sub același acoperișiu, lucrează în aceleași condițiuni, au mai același salariu,—supus *legei de fer* a cererei și ofertei,—și împinși de interesul *comun* ei se gândesc în *comun*, cum l'ar orându-i mai bine spre ași ameliora trista lor soartă și a împruțina suferințele lor și ale familiei lor.

Din acest moment s'a născut în România modernă și a doua parte a chestiunii sociale: chestiunea muncitorilor industriali.

Avem dar astăzi toate elementele întregii *Chestiuni sociale*,—ca și în Occident.

Pentru a rezolva chestiunea socială agrară nu am găsit nici un moment în decurs de 43 de ani, de când ea a intrat prin lovitura de Stat din 1864 în noua sa fază, lovitură care a surpat vechile așezăminte din temelii, și am așteptat ca vulcanul să facă explozie, ca țara să fie în flăcări și după ce am înnecat în sânge mișcarea socială țărănească, ne-am pus *în grabă* să legiferăm.

Soluțiunile *pripite* ce am edictat, nu au fost potrivite stării de lucruri ce ele erau chemate să îndrepte, și toate reformele sociale agrare au dat literalmente faliment,—și aceasta o zicem cu durere de inimă și cu o adâncă mâhnire și regret.

Pentru ce? pentru că nici una nu eșea dintr'o cugutare matură și coordonată; toate țâșneau din durerile momentului,—și ca și aceste dureri, ele erau spasmodice.

Tot asemenea, sunt 22 de ani, de când am promulgat o lege pentru înființarea industriei naționale,—sunt aproape 30 ani de când am răscumpărat căile ferate,—de când Statul a luat exploatațiunea atelierelor acestora, le-a mărit, le-a sporit numărul și personalul,—de când, pe fiecare zi ateliere noi se deschid: ba la arsenalul armatei, ba la Regia Monopolurilor Statului, ba la Turnu-Severin, Galați ori Constanța pentru Serviciul maritim și fluvial român, etc., sunt ani de când zeci de fabrici mari, ocupând mii de lucrători, sunt deschise cu autorizațiunea și sprijinul Statului,—și guvernul nu a găsit un moment de răgaz pentru a studia chestiunea stărei lucrătorilor și a o rezolva în pace și cu sânge rece!

Și azi când un atentat odios se comite, când opi-
niunea publică este iarăși surexcitată, când orice mă-
sură este întrecută, azi când nimeni, nici guvern nici
parlament nu este stăpân pe sine, — azi guvernul, în-
tr'o clipă, improvizează un proiect de lege, 'l depune pe
biuroul Camerei—și Camera, în picioare, 'l aclamă! iar
mâine tot prin aclamațiune, ea 'l va vota.

Nu, aceasta nu se poate! Cupa este plină!

De asupra unui guvern și unei Camere surexcitate,
—mai este un arbitru. El a jurat în fața Națiunii care 'L-a
ales, că va respecta Constituțiunea, *Arca sfântă*, în care
stau înscrise drepturile și libertățile poporului român.

«Sire, 'l vor zice cei 100.000 de cetățeni a căror
libertate este răpită prin legea de față,—precum zisese
odinioară Cancelarul Malesherbes lui Ludovic al XV,—
ții coroana Ta dela D-zeu,—*respectiv azi de la Nați-
une*,—dar nu ne vei refuza satisfacțiunea de a crede că
datorezi puterea Ta și supunerii Supușilor Tăi: există
în *România modernă*, câteva drepturi inviolabile, care
aparțin Națiunii. Miniștrii Majestății Voastre nu vor avea
îndrăsneala de a le tăgădui și dacă ar trebui să o
probăm nu am avea decât să invocăm mărturisirea
Majestății Voastre Inși-Vă.

«Nu, Sire, cu toate eforturile lor, ei nu Vă vor con-
vinge de loc că între Națiunea *română*,—și un popor
de sclavi nu mai este nici o diferență».

Care sunt aceste drepturi?

Este, mai întâi, *dreptul de întrunire*, înscris în li-
tere mari și neșterse, consacrat prin aproape 50 de ani
de us, pe care 'l au **toți** Românii, fără nici o distinc-
țiune, de orice categorie, de orice breaslă,—dreptul de
a se întruni, în loc închis, pacinic și fără arme.

Este *dreptul de asociațiune*, pe care asemenea îl au

toți Românii ; dreptul de a se uni între ei cum vor voi și unde vor voi, în orice scop pacinic ei vor voi.

Este *dreptul ce toți Românii au de a se uni*, ca *cu puteri unite* să poată învinge obstacolele vieții : drept care decurge din cele două dintâiu și care azi se traduce prin *dreptul de grevă*. *Da, și dreptul de grevă* este tot atât de natural și de legitim ca și dreptul de a trăi, de a cugeta, de a scrie, de a vorbi, etc., este un drept public pe care conștiința universală îl recunoaște și îl proclamă : este dreptul de conservățiune individuală cu puterile colective ale tuturor acelor de o potrivă interesați ; este, într'un cuvânt, afirmațiunea și expresiunea cea mai energică și cea mai eficace a solidarității sociale, în cel mai înalt și mai sublim sens de oarece el este legat cu nenumărate jertfe și nesfârșite suferințe.

I

DESFIINȚAREA DREPTULUI DE ÎNTRUNIRE ȘI DE ASOCIAȚIUNE.

Proectul prezentat de guvern desființă, scurt și coprinzător, dreptul de asociațiune și deci și de întrunire, pentru toți funcționarii, meseriașii și muncitorii, și, în general pentru toți acei ce cu un titlu oarecare primesc un salariu dela stat, județ sau comună, adică pentru cei 100.000 de funcționari publici și pentru alți poate 100.000 de muncitori și meseriași.

Comitetul delegaților, speriat de *revoluțiunea* ce acest proect ar fi urmat să deslănțuiască în toată țara, a introdus o îndoită modificare :

1. Se restrânge sfera acestei probibițiuni numai la funcționarii, meseriașii și, în general, salariații prepuși la un serviciu *economic, comercial sau indus-*

trial și în **general, la aceia cărora le este încredințată asigurarea unui serviciu public.**

În fond dar, ambele redacțiuni sunt echivalente, căci toate serviciile publice sunt încredințate funcționarilor publici, și deci nici un funcționar public nu mai are dreptul de a se asocia.

Nu este, de exemplu, încredințată *asigurarea*, adică regulata funcționare a învățământului public profesorilor și învățătorilor? acea a cultului, preoților? acea a încasării veniturilor statului, perceptorilor, vameșilor, etc.? acea a justiției, magistraților? acea a pazei publice, prefectilor și subalternilor lor? acea a diplomației, agenților diplomatici? etc. etc.

Noua redacțiune dar nu a limitat nimic, ea a voit să mascheze, însă, prohibițiunea generală, ce proiectul cuprinde și în noua sa formă.

Dar chiar dacă am înlătura această generalizare și ne-am menține numai la prima parte: cu caracter economic, comercial, sau industrial, și încă legea cuprinde totuși 90% din numărul funcționarilor statului, comunelor, județelor și stabilimentelor publice, căci afară de magistrați, profesori și siguranța statului mai toate celelalte categorii de funcționari au un caracter economic, *lato sensu*.

De ex. toți funcționarii Ministerului de Domenii, prepuși la funcțiuni esențialmente economice: păduri, bălți, domenii, vor cădea sub prohibițiune.

Asemenea, toți funcționarii Ministerului de Finanțe, căci toți girează funcțiuni esențialmente cu caracter economic.

Asemenea, toți funcționarii Ministerului de Lucrări Publice, inclusiv Ministrul, funcționarii de căi ferate, șosele, poduri, drumuri etc., căci toți îmbracă funcțiuni

principalmente economice, comerciale și industriale, etc.

Nu ar rămâne complet afară, decât profesorii și încă nu aceia din învățământul profesional,—militarii și încă cu exclusiunea tuturilor acelor ce sunt prepuși la intendență sau la administrațiunea *economică* a trupelor, cari rămân sub prohibițiune,—preoții, episcopii și magistrații, diplomații, și în genere funcțiunile politice, prefecti, etc.

Dar aceace va face ca această lege să fie și să rămâie o lege rea, este că ea nu definește precis prohibițiunea, și se știe că primul principiu de drept este ca legile prohibitive să fie riguros determinative: *prohibitiones, strictissimae interpretationis*.

Cine va zice că cutare funcțiune are nu caracter economic, comercial sau industrial?

Va fi o determinare generală, sau pe categorii, sau individuală? Incertitudine și arbitrarium, adică cele mai mari și redibitorii viții ale unei legi.

2. Dar în fine, se va zice, acestor funcționari, meseriași, etc. li se ridică numai dreptul de a constitui între ei *asociațiuni profesionale*, le rămâne deci libertatea absolută de a constitui orice fel de alte asociațiuni

Așa dar, acei vizați de lege vor putea constitui de ex. asociațiuni corale, asociațiuni de gimnastică, asociațiuni de excursiuni, asociațiuni mistice și religioase, chiar politice, socialiste sau anarhiste etc., adică ei pot discuta și cultiva între ei tot felul de interese anodine, streine de viața și trebuințele lor morale și materiale, dar numai pentru propriile lor interese vitale nu se pot consfătuși și pentru ocrotirea lor ei nu se pot asocia!

Este inic și ineficace: este inic pentru că se împiedică tocmai acei ce au mai multă nevoie de a face apel la solidaritatea colegială de a se ajuta unii pe alții și

este ineficace, căci dacă, într'adevăr, aceștia urmăresc scopuri subversive, proiectul le permite să o facă împunit. Intr'adevăr, el permite ca chiar acești funcționari, meseriași și muncitori etc.,—cu caracter economic, comercial și industrial,—să se asocieze între ei pentru a fondă un club politic, pentru a se înscrie la un club politic existent, de orice nuanță, chiar anarhică, de ar fi, pentru a constitui societăți sportive, de canto, de voiaj etc., deci legea nu-i împiedică de a se aduna și consfătuși între ei de lucruri ce nu privesc profesia lor. și desigur, că la clubul muncitorilor nu se fac conferințe tehnice muncitorilor dela căile ferate, nu li se predă lecțiuni de mecanică etc., ci se face *politică* militantă, socialistă sau anarhistă, și legea de față nu poate atinge aceste asociațiuni!

Efectul acestei legi prohibitive, ca al tuturor legilor de această natură, va fi că toți funcționarii atinși direct sau indirect de prohibițiune, să caute a constitui între ei *asociațiuni clandestine*, sau *deghizate sub diverse forme și denumiri: de boală, de înmormântare, de canto, de baluri și petreceri ori chiar politice*, etc, în care ei tot vor trata și vor vorbi de interesele lor de *clasă*, iar nu de cele *profesionale*, care nu sunt și nu pot fi unicul obiect al preocupățiunilor lor. Iată dar, cum din oameni pacinici, cctățeni buni și onorabili, ei devin conspiratori, carbonari.

Dar, ceace va fi mai grav este că societatea va fi împărțită în două: *una de denunțători și alta de denunțați*. Spionagiul, delatațiunea vor înflori ca altădată la Veneția: *Bocca di Leone* va fi reînființată *ad Usum Românorum* în plin secolul XX; oameni onorabili, funcționari înalți sau muncitori modești vor fi târâți

la bară spre a se apăra de pâra cea nouă: *de delictul de asociațiune prohibită*.

Procese nesfârșite: dacă asociațiunea are sau nu un caracter economic, comercial sau industrial; dacă funcționarului *îi este încredințată asigurarea unui serviciu public!* și câte alte dificultăți, câte hotărâri contradictorii, o asociațiune va fi permisă aici și interzisă în alt județ!

Dar cine va judeca aceste delictе, căci ultimul alineat al art. 2 se referă numai la delictul de grăvă? Cine va mișca acțiunea publică? Sau poate că ministrul singur se constituie în acuzator și judecător? El singur va chema la bară sa pe înaltul funcționar, pe micul meseriaș și'l va judeca, condamna și ordonă totodată și pierderea dreptului lui la salariu și pensiune.

Dar ce devin drepturile câștigate?

Ce devin legile de stabilitate ale funcționarilor publici? Toate vor cădea înaintea unei denunțări meșteșugite și a unui ministru mizerabil. Omul cel mai onorabil se va vedea aruncat pe drumuri, pecetluit cu stigmatul de conspirator,

Nimeni nu va mai fi sigur pe ziua de mâine.

Iată pentru ce am zis că această lege este o adevărată *Lege a suspectilor*, în virtutea și în numele căreia atâtea capete au căzut în timpul marelui Revoluțiuni franceze și care va face și în România atâtea victime nevinovate,—care va arunca neliniștea în familii,—care va ridica și omului cel mai bun încrederea în sine.

Robespierre! Robespierre! umbra ta nu lasă să doarmă pe epigonii României moderne!

II

DESFIIŢAREA DREPTULUI DE GREVĂ.

Dar ce să zicem *de dreptul de grevă* ?

Mai întâi, trebuie să ne lămurim odată: în ce consistă dreptul de grevă ?

Dreptul de grevă consistă în facultatea pe care o au lucrătorii dintr'un stabiliment oarecare, sau dintr'o ramură de industrie oarecare, sau chiar din mai multe ramuri, sau chiar din întreaga ţară, mai mult încă, din toate ţările, şi din universul întreg, de este posibil, de *a se aduna* şi *consfătui împreună* asupra măsurilor ce ei trebuie să ia spre a'şi îmbunătăţi soarta, şi dacă nici un mijloc altul nu li se pare mai propice, chiar pe acela de a suspenda prin comună înţelegere lucrul *parţial* sau *general*; adică de a se pune în grevă numai într'un stabiliment, numai într'o industrie sau în mai multe deodată sau chiar de a face greva generală, ba chiar, dacă vor putea, greva universală.

Acest drept născut din vicisitudinile vieţii moderne este relativ nou, a trebuit aproape un secol de luptă până ce el să ajungă la recunoaşterea generală.

Marea Revoluţiune franceză, care a zdrobit toate lanţurile sclaviei feudale şi a proclamat libertatea omului, cea mai complectă şi cea mai desăvârşită, nu a menţinut în cătuşe decât o singură libertate: *libertatea de asociaţiune*, şi aceasta de teamă ca nu printr'ânsa să se ajungă din nou la reînfiinţarea corporaţiunilor, jurandelor şi metriselor, atât de mult hulite, înainte de Revoluţiune.

Incetul cu încetul, însă, patronii se putură asocia spre a delibera asupra intereselor lor comune, şi, cu *puteri unite*, să se prezinte în faţa proletariatului *fărămiţit*.

Dreptul de coaliţiune şi de grevă, pentru lucrători,

fu considerat, în toate țările, ca un delict și pedepsit cu amenzi și închisoare.

El nu fu recunoscut în *Anglia* decât prin legea din 21 Iunie 1824, care fu însă revocată în anul următor, și definitiv proclamat abia prin legile din 27 Iunie 1871 și 13 August 1875; în *Franța*, prin cea din 25 Mai 1864; în *Germania*, prin *Gewerbeordnung*, din 1869; în *Olanda*, prin legea din 1872; în *Belgia*, prin legea din 31 Iunie 1866; în *Austria* abia în 1874, etc. etc.

Și azi, nu veți găsi nicio țară în lume, nici chiar în Rusia, Turcia ori Persia, în care să se mai pedepsească *delictul de coalițiune și de grevă*.

Ar fi pentru o țară, ce ar mai înscrie azi în legislațiunea sa acest delict, cea mai mare și cea mai neștearsă rușine.

Dreptul de grevă este legitim, căci el este exercițiul unui drept suveran, inalienabil, pe care orice om îl are asupra sa însuși: *de a lucra sau de a nu lucra*.

Mai mult încă, el este singurul paladiu, singura armă a clasei muncitoare pentru a-și îmbunătăți soarta. A-i tăgădui acest drept, a limita ori stânjeni exercițiul lui, este a condamna la mizerie și restriște clasa cea mai numeroasă și cea mai săracă a populațiunii, este a o împinge—fără voia ei—*la revoluțiune*.

Dreptul de grevă este supapa de siguranță a mașinei sociale: nu o astupați, nu o închideți, căci întreaga mașină face explozie și sare în aer!

Acest drept nu are decât o limită: să nu aduci atingere libertății egale a semenului tău: *de a lucra sau de a nu lucra*.

Dreptul de grevă depinde de liberul arbitru al lucrătorului: el este stăpân să hotărască dacă aderă sau nu la suspendarea colectivă a lucrului; nimeni nu trebuie

să'l silească, nici să muncească, nici să nu muncească dacă el așa voește. Violența este împedicată și pedepsită pretutindeni ca orice violență, căci ea constituie un atentat la libertatea persoanei altuia.

Dincolo, însă, de această limită, dreptul de coalițiune și de grevă este general și absolut.

Liberi sunt lucrătorii de a se constitui în asociațiuni permanente, în *sindicate*, fie pe bresle, fie pe regiuni; de a se coalisa între ele, la rândul lor aceste syndicate, ba chiar de a forma o Confederațiune, unică, centrală cuprinzând reprezentanți din toate breslele și din toate regiunile unei țări, ba chiar de a se afilia la alte confederațiuni naționale, și forma la rândul lor o vastă confederațiune internațională, în scop de ași ameliora soarta *pe căile legale*.

Dintre toți muncitorii salariați, singurii cari pot, *cu drept cuvânt*, fi privați de exercițiul dreptului de grevă sunt *funcționarii publici*. Organe ale Statului, suspendarea lucrului ar fi din partea lor întreruperea vieții naționale, și deci revoluțiunea finală, cataclismul general, cece este imposibil.

În afară de această excepțiune, însă, dreptul de grevă trebuie să rămână întreg : lucrătorii manuali de orice categorie, meșteșugarii, maeștrii și contra-maeștri, fie că ei sunt întrebuințați de un particular într'o industrie privată, sau de Stat în industria sa particulară, — **nu publică**, — trebuie să aibe dreptul deplin de a se întruni, de a se consfătuî, de a propune și vota greva, de a strânge fondurile trebuincioase, de a o realiza prin mijloace pacifice, neântinate de nici o violență materială, fizică, pentru ca cu puteri unite, exercitând o presiune colectivă asupra patronului Stat sau particular, ei să poată obține, sau o sporire de salariu, sau o diminuare de ore de lucru, sau licențierea verii unui șef brutal și ne-

drept, sau chiar modificarea regulamentelor interioare, dacă ele sunt vexatorii, și în genere, orice, schimbări sau concesiuni ce ar putea ameliora starea lor.

Proiectul de lege face, însă, două serii de restricțiuni:

1. El interzice în mod absolut și general dreptul de grevă nu numai funcționarilor Statului, cari exercită un *serviciu public*, a cărui perturbațiune s'ar repercuta asupra interesului public, dar și tutulor meșteșugarilor și lucrătorilor manuali, întrebuițați în *servicii particulare*, de Stat, județ, comune sau orice stabiliment public, sub pedeapsă de a fi destituiți și de a perde chiar dreptul la reținerile ce li s'au făcut asupra salariului lor pentru diversele case de ajutor, pensiuni etc. adică confiscățiunea unor drepturi câștigate, căci reținerile sunt proprietatea lor, — și confiscățiunea este oprită de art. 17 din Constituțiune, care zice că «*nici o lege nu poate înființa pedeapsa confiscățiunei*».

Dar oare, funcțiunile lor, adică locurile de lucrători manuali și meșteșugari sunt create și fixate prin lege, cum ar fi de ex. acelea de Mitropolii și Episcopi, de profesori și judecători?

Dar oare, salariul lor este fixat nominal prin bugetul Statului? Dar oare, funcțiunea lor depinde de Parlament și de controlul lui? Nu, — ci prin buget să fixează numai o sumă globală pentru plata lucrătorilor, *ori care!* din cutare atelier, numirea lor nu se face cu nici un decret, nici măcar cu veri un ordin ministerial ci, pur și simplu, de către șeful de serviciu fără termen, și concediabil, *à merci*.

Ei sunt simpli lucrători, ca și oricare alții, pentru ce dar atunci când ei nu au dobândit satisfacțiune pe cale pacinică, reclamând la superiori lor, să nu aibă, și ei, dreptul de a recurge la suprema lor armă de apărare, la dreptul de grevă?

Argumentul invocat de d. Ministru al Industriei,—că lucrătorilor din serviciul Statului li se garantează pensiuni și drepturi de retragere, etc. nu este exact de cât în parte și numai pentru atelierele Căilor ferate, și încă numai pentru o mică parte de lucrători din aceasta, și aceasta cu ce condițiuni !

El nu este, însă, în general adevărat pentru toate celelalte ateliere depinzând de porturi, șantiere, ocne, tutun, etc. etc., unde condițiunea lucrătorilor este identică cu cea a lucrătorilor particulari.

Iată pentru ce este inic a tăgădui dreptul de grevă muncitorilor manuali, ocupați în serviciile particulare ale Statului, județelor și stabilimentelor publice, care i întrebuințează ca un simplu patron, în servicii particulare, de ordin pur patrimonial, iar nu de interes public, ei *nu sunt prepuși la exercițiul unui serviciu public.*

2. Dar chiar dacă li s'ar recunoaște acestor lucrători un drept egal de grevă ca și la cei-lalți lucrători întrebuințați în industriile private, dreptul lor ar fi iluzoriu căci, art. 2 din proiect, desmințând însuși titlul legii, în care el este coprins, îl desființează, în fapt, pentru toți lucrătorii, printr'o a doua serie de restricțiuni și pedepse.

Da, — lucrătorii ceilalți, au dreptul de a se pune în grevă în industria privată, dar ori cine va *provocă* o grevă merge la pușcărie, dela una lună până la doi ani, și dacă el este străin stabilimentului în grevă, capătă maximum pedepsei, — doi ani.

Cu chipul acesta, ori cine va provoca o întrunire de lucrători, fie ai stabilimentelor unde el lucrează sau și-a altor stabilimente similare, ori cine va lua cuvântul la întrunire, ori cine va profera un cuvânt mai viu sau va lovi cu pumnul în masă mai apăsător, ori cine va *amenința* pe trădători sau pe codaci cu ura și dis-

prețul camarazilor lor, va fi considerat că a întrebuintat violențe și amenințări spre a provoca greva și deci va trebui să meargă la pușcărie.

Tot astfel, capii, cari de obicei dirigu greva și cari vor stărui a o menține până ce vor dobândi satisfacțiune, îi însoțesc la pușcărie.

Căci să se noteze bine, această lege, —unică în felul ei,—nu conține nici o definițiune, de ce se înțelege aici prin violențe și amenințări?

Este vorba numai de amenințări și violențe fizice, pedepsite dejă de codul penal,—sau trebuie să coprimdem și violențele și amenințările morale?

După textul general al lezei,—da.

În cât, în ultima analiză, în România, în plin secolul XX,—dreptul de grevă nu va mai exista— pentru nimeni și sub nici o formă! mijloacele obicinuite de a prepara și menține o grevă sunt suprimate, autorii morali, acei ce se devotă clasei muncitoare, ca cu jertfa lor, să rescumpere pentru ea — și copii ei — o îmbunătățire materială sau morală,—sunt înlăturați! Un Jaurès, un Bebel, un Guesde, ar merge, în România, direct la Văcărești. Dar un lucru se știe legiuitorul, care crede că cu texte de legi se împiedică grevele și revoluțiunile: că atunci când cuțitul va da de os,—când viața va fi devenit imposibilă, — când între o viață moartă, cum zice poetul, și speranța unei vieți vii, lucrătorul, fie el particular, fie în serviciul Statului, va oscila,—și când mizeria singură îl va povățui și călăuzi, atunci toate aceste șubrede bariere vor fi zdrobite într'o clipă... cum fu în 1907, cele puse muncitorimeii rurale,—și greva, cu toate riscurile și pericolele ei, se va declara, — și Parlamentul tot cu aclamațiune va trece cu buretele peste aceste delictе, iar guvernul va amnistia pe capi și pe complici, și-i va ruga pe *toți* po-

litos să și reia locurile, acordându-le completă satisfacțiune,—căci numai cu pușcăria nu se vindecă rănilile sociale,— și mai puțin cu tunul și baioneta, care deși tămăduesc pe unii, de viață prin moarte,— cum zicea Socrate,—dar ele nu vindecă, însă, și pe cei ce nu au fericirea să treacă în lumea cealaltă.

Și dacă, în fine, pe unii îi vom ucide, iar pe alți îi vom vîri în pușcărie, cine va face lucrul în atelierele și uzinele Statului, sau acelea ale particularilor?

Precursorul teribilului d-lui Ministru de Comerț și Industrie, de azi în România din secolul XX, Henric VIII, al Angliei, nu a spânzurat decât 70,000 de cerșetori, *recidiviști*, după ce la primele delictive de cerșetorie, el le tăiasă nasurile, urechile și i pecetluisă cu ferul roșu pe mâini și brațe, și cu toate acestea el nu a putut împiedica pe oamenii săraci să cerșească, *cari nu aveau alt mijloc de a nu peri de foame*, și mănăstirile și drumurile publice erau veșnic acoperite cu turme de cerșetori.

Faceți legi umane și bune, Domnule Ministru, ridicați prin politica D-voastră economică bogăția națională, împrăștiati până în ultimul bordei buna stare, și atunci nu veți avea nici greve, nici revoluțiuni, căci numai foamea este cea mai rea sfătuitoare: *malesuada fames!*

Dar, *ab uno, discent omnes!* Un nebun, un mizabil, un fanatic, un produs al *timpului* de azi, care frământă și fierbe atâtea idei, și bune și rele, comite un atentat monstruos pe care conștiința universală l'reprobă și l'condamnă, și iată, de îndată, un Ministru, un guvern întreg, un Parlament, care și pierd cumpătul și sângele rece și voesc să pedepsească 100,000 de cetățeni, inocenți, de fapta unui nebun, ridicându-le,

lor, cele mai sacre drepturi: *dreptul de întrunire, dreptul de asociațiune și dreptul de grevă.*

Ministrul, care a propus acest proiect de lege, și guvernul care l'a contrasemnat, nu și-au dat de sigur seama, un moment, de gravitatea și importanța principiilor ce ei inconștient agitau, răsturnau și violau precum am dovedit, principii fundamentale ale dreptului nostru public:

1. Principiul că *Toți Români* sunt egali înaintea legilor, după care nu se poate crea între ei nici cauze de preferanță, nici cauze de decădere civică, și aceasta cu adevărat **sub nici un cuvânt**. (Art. 10 din constituție).

2. Principiul că *toți Români*, fără distincțiune, au dreptul de a se aduna pașnic și fără arme, și *în orice scop licit și că pentru aceasta ei nu au nevoie de nici o autorizațiune prealabilă*. (art. 26 din Constituție).

3. Principiul că *toți Români* au dreptul de a se asocia, într'un scop licit, fără nici o autorizațiune. (art. 27 al. id.).

4. Principiul că afară de funcționarii publici, adică de organele Statului prepuse la gestiunea unui serviciu public, *toți muncitorii și meșteșugarii*, fie ocupați în serviciile particulare ale Statului, județelor, comunelor sau stabilimentelor publice, fie în stabilimentele particulare au dreptul egal de grevă,— și că acest drept, sacro-sanct, de care depinde pâinea și soarta unei clase sociale întregi,—cea mai săracă și cea mai numeroasă, nu poate fi nici limitat nici mai puțin încă suprimat, fără a atenta la dreptul sfânt ce orice om și ori ce clasă socială îl are de a lupta, cu toate puterile lor, individuale sau colective, pe cale pacinică și cu respectul dreptului egal al celorlalți oameni și clase, de ași îmbunătăți soarta.

